

Handläggare
Helena Vita
Telefon: 0850833564 562

Till
Utbildningsnämnden
2022-12-15

Utvärdering av det socioekonomiska stödet

Redovisning av budgetuppdrag

Förvaltningens förslag till beslut

Utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens rapport om utvärdering av det socioekonomiska stödet som redovisning av kommunfullmäktiges uppdrag i budget 2022.

Sammanfattning

Utbildningsnämnden fick i Stockholms stads budget 2022 i uppdrag att genomföra en forskningsbaserad effektutvärdering av det socioekonomiska stödet, med särskilt fokus på kunskapsresultaten.

Den socioekonomiska ersättningen innebär en möjlighet för skolor att kompensera för de delar av elevernas uppväxtmiljö som kan ha en negativ påverkan på deras kunskapsresultat. Rapportens analys visar att skillnader i resultat mellan skolor med olika socioekonomiska förutsättningar har minskat över tid bland kommunala skolor i Stockholm stad. Det minskade gapet beror på att det går allt bättre för skolor med ogynnsamma socioekonomiska förutsättningar. Kärnan i det kompensatoriska arbetet utgörs av långsiktiga satsningar på personal och kompetens.

Mot bakgrund av att IFAU genomför en omfattande effektutvärdering av det socioekonomiska stödet har utbildningsförvaltningen i den här redovisningen fokuserat på att genomföra en kvalitativ studie av vilka eventuella effekter som går att utläsa av den socioekonomiska ersättningen och på vilka sätt ersättningen används kompensatoriskt.

Förvaltning föreslår att utbildningsnämnden godkänner rapporten om utvärdering av det socioekonomiska stödet som redovisning av kommunfullmäktiges uppdrag i budget 2022.

Bakgrund/Ärendet

Utbildningsnämnden fick i Stockholms stads budget 2022 i uppdrag att genomföra en forskningsbaserad effektutvärdering av det socioekonomiska stödet, med särskilt fokus på kunskapsresultaten.

På Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering, IFAU, pågår sedan år 2019 en forskningsbaserad effektutvärdering av det socioekonomiska stödet: *Effekter av socioekonomisk resursfördelning i den svenska skolan*. IFAU:s utvärdering syftar till att besvara hur det socioekonomiska strukturtillägget påverkar barns skolresultat och faktorer som lärartäthet, lärarlöner, användningen av stödpersonal och personalomsättning. Utvärderingen baseras på statistik från skolor i Stockholms stad och tar utgångspunkt i en förändring av den socioekonomiska modellen som genomfördes år 2012. Projektet har till detta inhämtat ekonomidata från utbildningsförvaltningen.

Studien ska publiceras under början av år 2023. Utbildningsförvaltningen följer IFAU:s arbete och kommer att ta del av resultaten när de publiceras.

Mot bakgrund av att det pågår en mer omfattande effektutvärdering har utbildningsförvaltningen kompletterat med en intern undersökning, se bilagd rapport. Syftet var att genomföra en mindre studie av vilka eventuella effekter som går att utläsa av den socioekonomiska ersättningen och på vilka sätt ersättningen används kompensatoriskt. Utbildningsförvaltningen har vid två tidigare tillfällen (2016, 2018) genomfört ett stort antal intervjuer (totalt med cirka 45 personer). För denna rapport kompletteras dessa med fördjupande intervjuer med fem rektorer och grundskolechefer.

I denna rapport redogörs för några effekter som kan antas följa av den socioekonomiska ersättningen och på vilka sätt som ersättningen används kompensatoriskt. Syftet var att genomföra en studie av vilka eventuella effekter som går att utläsa av den socioekonomiska ersättningen och på vilka sätt ersättningen används kompensatoriskt.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för utveckling och samordning i samverkan med grundskoleavdelningen.

Ärendet kommer att behandlas i samverkan med de fackliga organisationerna den 6 december 2022. Funktionshinderrådet

kommer att få möjlighet att behandla ärendet vid sammanträdet den 7 december 2022.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Den socioekonomiska ersättningen innebär en möjlighet för skolor att kompensera för de delar av elevernas uppväxtmiljö som kan ha en negativ påverkan på deras kunskapsresultat. Rapportens analys visar att skillnader i resultat mellan skolor med olika socioekonomiska förutsättningar har minskat över tid bland kommunala skolor i Stockholm stad. Det minskade gapet beror på att det går allt bättre för skolor med ogynnsamma socioekonomiska förutsättningar.

Kärnan i det kompensatoriska arbetet utgörs av långsiktiga satsningar på personal och kompetens. Fler lärare och en utökad elevhälsa är nödvändigt för att möta de behov som följer av elevernas bakgrund. Men skolorna kompenserar även för områdets socioekonomi. En hög omsättning av elever, många nyanlända och svårigheter att fylla klasserna bidrar till att det blir svårt att nå kostnadseffektivitet.

För att minska skillnader i resultat mellan skolor är en socioekonomisk ersättning nödvändig, men inte tillräcklig. För att ersättningen fullt ut ska ge kompensatoriska effekter krävs också att skolan är välfungerande. Det innebär att skolans alla processer och rutiner fungerar, att skolan har förmåga att identifiera centrala utmaningar samt kapacitet att driva ett förbättringsarbete.

På ett antal skolor pågår ett systematiskt arbete med stöd från central förvaltning som förväntas leda till att resultaten ökar. För att befästa och ytterligare öka resultaten inom alla områden och på fler skolor behövs stöd och styrning även där. Det handlar till stor del om att ge rektorer goda förutsättningar att skapa välfungerande organisationer och att driva ett förbättringsarbete där centrala utmaningar identifieras, prioriteras och nogsamt följs upp.

Konsekvenser för barn och barns rättigheter

Rapporten syftar till att belysa eventuella effekter som går att utläsa av den socioekonomiska ersättningen och på vilka sätt ersättningen används kompensatoriskt. Förvaltningen bedömer att rapporten bidrar till att belysa resultat med avseende på konsekvenser för barn och barns rättigheter och för jämställdhet.

Förslag till beslut

Förvaltning föreslår att utbildningsnämnden godkänner rapporten om utvärdering av det socioekonomiska stödet som redovisning av kommunfullmäktiges uppdrag i budget 2022.

Lena Holmdahl

Utbildningsdirektör

Utbildningsförvaltningen

Avdelningschef

Utbildningsförvaltningen

Bilaga

Rapport Utvärdering av det socioekonomiska stödet,
November 2022.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Lena Holmdahl, Utbildningsdirektör	2022-12-07